

SBO de Watertuin

School Ondersteunings Profiel

Aangescherpt: maart 2023

Het waarom

In het kader van de Wet op passend onderwijs wordt van iedere school verwacht dat zij een schoolondersteuningsprofiel (SOP) opstelt. In een SOP wordt minimaal eens in de 4 jaren vastgelegd welke mogelijkheden een school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften. Zo weten ouders, leerlingen, collega scholen, het samenwerkingsverband en inspectie vooraf wat ze kunnen verwachten van de school.

Vormen van ondersteuning

De ondersteuning die een school kan bieden is te beschrijven op twee niveaus:

basisondersteuning en extra ondersteuning. Basisondersteuning omvat vier aspecten:

- Basiskwaliteit (de minimale onderwijskwaliteit die de Inspectie van het onderwijs meet door middel van het toezichtkader. Scholen die onder basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen hebben hun basiskwaliteit op orde).
- Preventieve en lichte curatieve interventies (zoals een aanbod voor leerlingen met dyslexie).
- Onderwijsondersteuningsstructuur (onder andere de manier waarop de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en externe partners en specialisten samenwerkt).
- Planmatig werken (onder andere de manier waarop de school nagaat welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert).

De extra ondersteuning geeft de mogelijkheden van de school weer die de basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van specialisaties of arrangementen. Dit zijn antwoorden op ondersteuningsvragen van leerlingen.

Daarnaast wordt in een SOP duidelijk welke ambities de school heeft voor de toekomst.

1. Schoolgegevens

Naam school	SBO De Watertuin
BRIN nummer	15 SJ
Adres	Churchilweg 5
Postcode	1314 RA
Plaats	Almere
Telefoon	036-5333548
Website	watertuin.asg-almere.nl
Email	info@watertuin.asg.nl
Naam schoolbestuur	Almeerse Scholengroep

2. Visie en onderwijsconcept van de school (in kernwoorden)

Visie en missie

SBO de Watertuin gaat er vanuit dat leerlingen en volwassenen zich ontwikkelen als ze de mogelijkheden en het vertrouwen krijgen om succeservaringen op te doen. We waarderen de mogelijkheden van elk individu en willen die stimuleren en motiveren. Wij streven naar de maximale ontplooiing van een ieder.

Ouders en personeelsleden kiezen voor SBO de Watertuin, omdat zij vinden dat SBO de Watertuin de beste onderwijsplek is voor hun zoon/dochter of omdat SBO de Watertuin een goede school is om te werken. Het hoger en gewaagde doel maakt SBO de Watertuin waar vanuit de kernwaarden en kernkwaliteiten. Deze vormen de basis van alles wat er gedaan wordt op school. De kernwaarden geven aan waar SBO de Watertuin voor staat en waarin het wil uitblinken.

SBO de Watertuin vindt het belangrijk dat leerlingen zich succesvol voelen in de onderwijsleeromgeving en met plezier naar school gaan. Dit kan alleen in een uitdagende omgeving waarin structuur, vertrouwen, transparantie en een positieve benadering voorop staan. Leerlingen en volwassenen werken met elkaar samen in een uitnodigende speel-, werk- en leeromgeving waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen in zelfvertrouwen, zelfkennis, verantwoordelijkheid en positief gedrag. SBO de Watertuin biedt dit door duidelijk en consequent te zijn in regels en afspraken. SBO de Watertuin maakt het onderwijs voor leerlingen voorspelbaar, zodat ze weten waar ze aan toe zijn. SBO de Watertuin heeft expertise op het gebied van observatie-, praktijkgroepen en heterogene groepen. De personeelsleden hebben een belangrijke rol. Het accepteren van ieders "eigen aardigheden" is van belang, evenals het denken in mogelijkheden. Zij tonen geduld, begrip, kijken en luisteren goed naar leerlingen, stimuleren leerlingen door hoge verwachtingen uit te spreken en duidelijke doelen te stellen, waardoor ze steeds een stapje verder komen. Het is belangrijk de leerlingen te leren kijken naar wat goed gaat en succeservaringen op te laten doen. Deze dan ook proberen vast te houden en te werken aan dat wat iets minder gaat.

Om de leerling te leiden naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan worden de ouders/verzorgers actief betrokken bij het ontwikkelingsproces van hun kind. Ouders en leerkrachten ondersteunen elkaar en vullen elkaar aan.

Zo werken wij.

Wij vinden dat de leerling centraal staat en zijn/haar sociaal-emotioneel functioneren als basis dient. Een kwalitatief uitdagende leeromgeving, bevorderen van goed burgerschap en transparant zijn eveneens enorm belangrijk. We werken vanuit de principes van Positive Behavior Support (PBS) Hierbij hebben wij Plezier, Veiligheid, Respect en Verantwoordelijkheid gedefinieerd als onze kernwaarden. Deze geven aan waar SBO de Watertuin voor staat In onze gedragsregels staat per kernwaarde omschreven hoe we met elkaar en anderen om willen gaan, wat we van elkaar mogen verwachten en waar we elkaar op mogen aanspreken.

3. Beschrijving van de basisondersteuning		
Doelgroep	Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerlingen in de lessen? (aandacht en tijd)	Welke voorzieningen heeft de school voor de leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)
<p>Leerlingen die een lichte leerachterstand hebben op een of meerdere vakgebieden en waar mogelijk extra ondersteuning nodig hebben op sociaal- emotioneel gebied.</p> <p>Leerlingen die behoefte hebben aan een aangepaste onderwijsleeromgeving om tot ontwikkeling te komen.</p> <p>Leerlingen die veel sturing en positieve en succes ervaringen nodig hebben.</p> <p>Leerlingen met lichte gedragsproblemen en/of lichte psychiatrische problematiek hebben en daardoor een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben.</p>	<p>Het SBO de Watertuin heterogeen aanbod wordt verzorgd in groepen van gemiddeld 15 - 17 leerlingen. De groepen staan onder leiding van een leerkracht (met ondersteuning van een onderwijsassistente) die in staat is de afstemming te vinden in de onderwijsbehoeften van de leerling. Dit gebeurt zowel op het leren als op het gedrag. Voor alle leerlingen is een ontwikkelingsperspectief vastgesteld. Binnen de groep werken de leerkrachten met groepsplannen voor o.a. de vakgebieden: spelling, en technisch lezen.</p> <p>Binnen de groepen wordt per vakgebied gewerkt met de leerlijnen van het CED, de daarop aangepaste arrangementen en natuurlijk het daarop aangepaste aanbod. Elke groep heeft leerlingen passend bij de drie arrangementen: verkort, basis en intensieve arrangement.</p> <p>Vanaf groep 6 worden leerlingen ingedeeld op de uitstroom leerlijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het betreft een PRO-lijn, een • VMBO-lijn (BBL, KBL) en een • TL/Havo-lijn. <p>Vanuit de leerlijnen worden de leerdoelen op korte en langere termijn vastgesteld.</p> <p>Met behulp van groepsplannen stemmen de leerkrachten het onderwijsaanbod af op de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen. Ook op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling wordt er gewerkt met een groepsplan. SBO De Watertuin onderschrijft en werkt volgens de waarden en normen van het Positive Behavior School principe.</p>	<p>De gehele onderwijsleeromgeving van SBO de Watertuin is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleinschalige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving. Binnen de Watertuin werken wij met een cyclische zorgstructuur waarin het ontwikkelingsperspectief leidend is. Op basis hiervan word gekeken naar de onderwijsbehoefte van de leerling door middel van groepsplannen, groepsbespreking, leerling besprekingen en de Commissie van Begeleiding. De Commissie van Begeleiding, het multidisciplinair team van SBO de Watertuin bestaat uit: gedragswetenschappers schoolmaatschappelijk werk, schoolarts, 3 intern begeleiders, ouders en een directielid.</p> <p>De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerlingzorg. De lessen bewegingsonderwijs worden verzorgd door vakleerkrachten. Cultuur en muziek lessen worden verzorgd door de vakleerkrachten vanuit KIDD/Collage. Binnen de school kunnen de leerlingen een extra aanbod krijgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spraak-taal ontwikkeling (logopedie) • motorische ontwikkeling (MRT) • senso motorische therapie (via de huisarts) • fysiotherapie • leerontwikkeling (RT), • sociaal-emotionele ontwikkeling (PBS lessen en PAD lessen) • verschillend aanbod van Vitree Jeugdzorg en Intraverte <p>SBO de Watertuin biedt de leerlingen een structuurvolle schoolomgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. Deze regels worden in lessen geoefend. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Het personeel is gericht op het bevestigen van gewenst en positief gedrag van de leerlingen (PBS). Dit wordt ondersteund middels gedragslessen gekoppeld aan onze kernwaarden. Binnen de school werken we met de methode "PAD" voor Sociaal Emotioneel Leren.</p>

4. Welke ondersteuning -expertise bieden we samen met partners

Om het complete aanbod te realiseren werkt de Watertuin nauw samen met o.a. :

- Passend Onderwijs Almere
- JGZ
- Zorggroep Almere (fysiotherapie)
- PDIJ (dyslexiebehandeling)
- Intraverte
- Leerplicht
- Schoolmaatschappelijk werk
- Politie (jeugd en wijk)
- GGZ-Centraal en GGD
- 's Heeren Loo
- Fornhese
- Paidos
- Jeugd & Gezin
- Papageno
- Triade Vitree
- Kentalis

5. Arrangementen extra ondersteuning		
Observatiegroepen (kleutergroepen en groepen 3)		
Welke ondersteuning -expertise bieden we samen met partners? En wie zijn dat in jullie geval?	Welke begeleiding en ondersteuning geef je de Iln in de lessen? (aandacht en tijd)	Welke voorzieningen heeft de school voor alle Iln zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)
<p>In de observatiegroepen kunnen leerlingen geplaatst worden, waarbij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften onduidelijk zijn. Bij deze leerlingen wordt in beeld gebracht of de leerontwikkeling en/of de sociaal-emotionele ontwikkeling aansluit bij het lichte ondersteuningsaanbod van SBO de Watertuin of dat de leerling beter tot zijn recht komt in het SO.</p> <p>De zorgplicht voor deze leerlingen blijft liggen bij de school herkomst of passend onderwijs.</p>	<p>In de observatiegroepen zitten gemiddeld 14 leerlingen. De groepen staan onder leiding van een leerkracht, die in staat is continu de afstemming te zoeken op de onderwijsbehoefte van de leerling.</p> <p>Dit gebeurt zowel op het leren als op het gedrag. Binnen alle groepen met jonge leerlingen op SBO de Watertuin worden onderwijsassistenten ingezet.</p> <p>Voor alle leerlingen is een ontwikkelingsperspectief vastgesteld.</p> <p>In de observatiegroepen wordt gewerkt met een observatiemodel om de ontwikkeling van de leerlingen goed te kunnen volgen. Binnen de aanvangsgroepen werken de leerkrachten met groepsplannen voor de vakgebieden van o.a. spelling, aanvankelijk en technisch lezen.</p>	<p>De gehele onderwijsleeromgeving van SBO De Watertuin is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleinschalige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving. In samenspraak met de Commissie van Begeleiding, het multidisciplinair team van SBO De Watertuin wordt gekeken en besproken wat de gewenste en noodzakelijk te nemen stappen zijn om de betreffende leerling in beeld te brengen. De commissie bestaat uit: gedragswetenschappers, schoolmaatschappelijk werk, psycholoog, schoolarts, 3 intern begeleiders en een directielid.</p> <p>De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerlingzorg. De lessen bewegingsonderwijs worden verzorgd door vakleerkrachten. Cultuur en muziek lessen worden verzorgd door de vakleerkrachten vanuit KIDD/Collage. Binnen de school kunnen de leerlingen een extra aanbod krijgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spraak-taal ontwikkeling (logopedie) • motorische ontwikkeling (MRT) • senso motorische therapie (via de huisarts) • fysiotherapie • leerontwikkeling (RT), • sociaal-emotionele ontwikkeling (PBS lessen en PAD lessen) • verschillend aanbod van Vitree Jeugdzorg en Intraverte <p>SBO de Watertuin biedt de leerlingen een structuurvolle schoolomgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Het personeel is gericht op het bevestigen van gewenst en positief gedrag van de leerlingen (PBS). Dit wordt ondersteund middels gedragslessen gekoppeld aan onze kernwaarden. Binnen de school werken we met de methode "PAD" voor Sociaal Emotioneel Leren.</p>

Praktijkgroepen vanaf groep 6		
Doelgroep	Welke begeleiding en ondersteuning geef je de Iln in de lessen? (aandacht en tijd)	Welke voorzieningen heeft de school voor alle Iln zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)
<p>Leerlingen met een beperkte cognitie (TIQ tussen 50-70) met (mogelijk) bijkomende problematiek die een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben.</p> <p>Uitgangspunt voor deze leerlingen is dat ze bij een DL=30 het technisch lezen beheersen op het niveau van eind groep 3.</p>	<p>Binnen SBO de Watertuin zijn specifieke groepen vanaf groep 6 ingericht voor leerlingen die als ondersteuningsbehoefte een zeer veilige niet overvragende leeromgeving hebben, waar het onderwijs intensief en in kleine stapjes wordt aangeboden. Het zijn leerlingen met een beperkte cognitie en eventueel met een lichte bijkomende problematiek. Van al onze leerlingen hebben we hoge verwachtingen.</p> <p>Prioriteit voor deze leerlingen is de taal- en woordenschatontwikkeling in de meest brede zin van het woord. Dit is essentieel voor hun participatie in de maatschappij. Per vakgebied maken we gebruik van het meest intensieve aanbod in ons arrangement.</p> <p>Het aanleren van zelfstandigheid en zelfredzaamheid volgen daar automatisch uit. Speciale aandacht zal er zijn voor de sociaal-emotionele ontwikkeling voor deze leerlingen.</p> <p>In een praktijkgroep vanaf groep 6 krijgen gemiddeld 15 leerlingen hun onderwijsaanbod. De groep staat onder leiding van een leerkracht, die ondersteund wordt door een onderwijsassistent (0.6 fte).</p>	<p>De gehele onderwijsleeromgeving van SBO De Watertuin is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleinschalige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving.</p> <p>In samenspraak met de Commissie van Begeleiding, het multidisciplinair team van SBO De Watertuin wordt gekeken en besproken wat de gewenste en noodzakelijk te nemen stappen zijn om de betreffende leerling in beeld te brengen. De commissie bestaat uit:</p> <p>gedragswetenschappers, schoolmaatschappelijk werk, psycholoog, schoolarts, 3 intern begeleiders en een directielid.</p> <p>De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerlingzorg. De lessen bewegingsonderwijs worden verzorgd door vakleerkrachten. Cultuur en muziek lessen worden verzorgd door de vakleerkrachten vanuit KIDD/Collage. Binnen de school kunnen de leerlingen een extra aanbod krijgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spraak-taal ontwikkeling (logopedie) • motorische ontwikkeling (MRT) • senso motorische therapie (via de huisarts) • fysiotherapie • leerontwikkeling (RT), • sociaal-emotionele ontwikkeling (PBS lessen en PAD lessen) • verschillend aanbod van Vitree Jeugdzorg en Intraverte <p>SBO de Watertuin biedt de leerlingen een structuurvolle schoolomgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Het personeel is gericht op het bevestigen van gewenst en positief gedrag van de leerlingen (PBS). Dit wordt ondersteund middels gedragslessen gekoppeld aan onze kernwaarden. Binnen de school werken we met de methode "PAD" voor Sociaal Emotioneel Leren.</p>

5. Grenzen van de ondersteuning

Binnen SBO de Watertuin hebben wij een onderwijs/leeromgeving voor :

- Een leerling in een groep van gemiddeld 15 leerlingen zelfstandig kan functioneren op een manier die passend is bij de leeftijd;
- Een leerling zich kan handhaven en zelfstandig zijn weg kan vinden in een school die bestaat uit een groot gebouw met zo'n 300 leerlingen en 70 medewerkers;
- Een leerling geen therapeutische omgeving nodig heeft die het lesgeven aan de groep belemmert en waardoor de leerling vastloopt in de eigen ontwikkeling. Onder therapeutische omgeving verstaan wij leerlingen die behoefte hebben aan een aanpak waarbij niet het onderwijs, maar de aanpak van het gedrag of gezondheid voorop staat. Voorbeelden hiervan zijn een extreme behoefte aan structuur, behoefte aan specifieke pedagogische-sociale ondersteuning voor ernstige gedragsproblemen of gedragsstoornissen, zware sociale angststoornissen, zware psychiatrische zorg en ondersteuning voor ernstige gehoor en gezichtsproblemen.
- Een leerling geen gevaar oplevert voor zichzelf of andere in de klas, inclusief de leerkracht en verstoort niet het welzijn en de voortgang van andere leerlingen;
- Een leerling binnen de grenzen van het medisch protocol van SBO De Watertuin ondersteund kan worden; bijvoorbeeld in het geval van diabetisch en lichte epilepsie. De ouders tekenen waar nodig een medicijnverklaring.
- Een leerling zindelijk is. Wanneer nodig dragen ouders zorg voor het verschonen van de leerling.

Voor al onze leerlingen doorlopen we onze zorgcyclus, zoals eerder beschreven. Incidenten en opvallendheden registreren wij in ons SWIS systeem, wat een onderdeel is van PBS en de basis is voor onze leerling- en groepsbesprekingen. Wanneer leerlingen opvallendheden laten zien in onze zorgcyclus en onvoldoende ontwikkeling heeft laten zien op leergebied of sociaal-emotioneel gebied worden er verschillende interventies ingezet. Deze interventies zijn in gedeeld in drie niveau's:

- zorgniveau 1: interventie op gebied van groepsaanbod,
- zorgniveau 2: interventie op gebied van intensiveren van onderwijsaanbod en/of sociaal-emotioneel functioneren
- zorgniveau 3: interventie bestaande uit individuele handelingsplannen

Wanneer de handelingsplannen (< een half jaar) onvoldoende resultaat geven zal in overleg met ouders een beroep gedaan worden op speciale scholen of instellingen. In eerste instantie voor het vragen om advies, maar zo nodig kan ook een procedure bij Passend Onderwijs Almere worden gestart voor toeleiding naar een school voor speciaal onderwijs.

Onze handelingsverlegenheid kan ontstaan als:

- De ontwikkeling, leerbaarheid en corrigeerbaarheid van een leerling ondanks ingezette acties vanuit de school en/of externe hulpverlening op school stagneert.
- De leerling ernstig gefrustreerd raakt en hierdoor niet meer tot leren kan komen.
- De veiligheid en het welbevinden van de betreffende leerling en/of die van onderwijzend en ondersteunend personeel en/of andere leerlingen in het geding is.
- Er sprake is van zware enkelvoudige / meervoudige problematieken.
- Als school onvoldoende kan terugvallen op de hulp en medewerking van ouders.
- Een leerling regelmatig 30 min of langer als gevolg van zijn gedrag buiten de groep opgevangen moeten worden.